

Vergaderjaar 1988–1989

20 556

Enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen in het jaarrekeningenrecht

Nr. 10

GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

7 april 1989

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de ervaring met de bepalingen over de jaarrekening in titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek reden geeft enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen aan te brengen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A. In lid 4 van artikel 361 wordt «371» vervangen door: 370.

AA. Artikel 362 lid 7 komt te luiden:

7. Indien de werkzaamheid van de rechtspersoon of de internationale vertakking van zijn groep dat rechtvaardigt, mag de jaarrekening of alleen de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld in een vreemde geldeenheid. De posten worden in de Nederlandse taal omschreven, tenzij de algemene vergadering tot het gebruik van een andere taal heeft besloten.

B. Artikel 365 komt te luiden:

Artikel 365

1. Onder de immateriële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:
a. kosten die verband houden met de oprichting en met de uitgifte van aandelen;

- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling;
 - c. kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom;
 - d. kosten van goodwill die van derden is verkregen;
 - e. vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.
2. Voor zover de rechtspersoon de kosten, vermeld in de onderdelen a en b van lid 1, activeert, moet hij deze toelichten en moet hij ter hoogte daarvan een reserve aanhouden.

C. Artikel 370 lid 2 komt te luiden:

2. Bij elk van de in lid 1 vermelde groepen van vorderingen wordt aangegeven tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan een jaar.

D. Artikel 373 lid 1 onderdeel a komt te luiden:

a. het geplaatste kapitaal;

In lid 1 onderdeel g wordt «nettoresultaat» gewijzigd in: resultaat.

De leden 2 en 3 worden vervangen door:

2. Is het geplaatste kapitaal niet volgestort, dan wordt in plaats daarvan het gestorte kapitaal vermeld of, indien stortingen zijn uitgeschreven, het gestorte en opgevraagde kapitaal. Het geplaatste kapitaal wordt in deze gevallen vermeld.

3. Het kapitaal wordt niet verminderd met het bedrag van eigen aandelen of certificaten daarvan die de rechtspersoon of een dochtermaatschappij houdt.

4. Wettelijke reserves zijn de reserves die moeten worden aangehouden ingevolge de artikelen 94a lid 3 onderdeel f, 178 lid 3, 207c lid 3, 365 lid 2, 389 lid 4 en 390.

5. In een jaarrekening die in een vreemde geldeenheid wordt opgesteld, wordt de in lid 1 onderdeel a bedoelde post opgenomen in die geldeenheid, naar de koers op de balansdatum. Tevens worden dan deze koers en het bedrag in Nederlands geld vermeld. Voor de toepassing van artikel 178 lid 3 wordt naar de zelfde koers gerekend.

E. In artikel 375 lid 1 komt onderdeel j te luiden:

j. overige schulden.

Lid 2 komt te luiden:

2. Bij elke in lid 1 vermelde groep van schulden wordt aangegeven tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan een jaar, met aanduiding van de rentevoet daarover en met afzonderlijke vermelding tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan vijf jaar.

Lid 6 komt te luiden:

6. Het bedrag wordt vermeld dat de rechtspersoon op leningen die zijn opgenomen onder de schulden met een resterende looptijd van meer dan een jaar, moet aflossen tijdens het boekjaar, volgend op dat waarop de jaarrekening betrekking heeft.

F. Artikel 376 lid 2 en het cijfer voor lid 1 vervallen. De eerste zin van dit artikel komt te luiden:

Heeft de rechtspersoon zich aansprakelijk gesteld voor schulden van anderen of loopt hij nog risico voor verdisconteerde wissels of chèques, dan worden de daaruit voortvloeiende verplichtingen, voor zover daarvoor op de balans geen voorzieningen zijn opgenomen, vermeld en ingedeeld naar de vorm der geboden zekerheid.

FA. In de eerste zin van lid 2 van artikel 383 wordt «Lid 1 is» vervangen door: Met uitzondering van de laatste zin is lid 1.

G. In artikel 377 lid 1 onder d vervalt «netto-».

H. De eerste zin van artikel 378 lid 3 vervalt. In de laatste zin vervalt «in deze toelichting».

I. In artikel 385 lid 4 wordt «betaalde prijs» gewijzigd in: gedane uitgaven.

J. Artikel 386 lid 3 komt te luiden:

3. De geactiveerde kosten in verband met de oprichting en met de uitgifte van aandelen en de kosten van onderzoek en ontwikkeling worden afgeschreven in ten hoogste vijf jaren. De geactiveerde kosten van goodwill worden afgeschreven naar gelang van de verwachte gebruiksduur. De afschrijvingsduur mag vijf jaren slechts te boven gaan, indien de goodwill aan een aanzienlijk langer tijdvak kan worden toegekend; alsdan moet de afschrijvingsduur met de redenen hiervoor worden opgegeven.

JA. In lid 1 van artikel 389 worden de woorden «meer dan een vijfde» vervangen door: een vijfde of meer.

K. In de tweede zin van artikel 391 lid 1 komt het gedeelte na de komma te luiden: tenzij de algemene vergadering tot het gebruik van een andere taal heeft besloten.

In artikel 391 lid 2 vervalt de eerste zin. In de tweede zin wordt «Voorts» vervangen door «In het jaarverslag». Aan lid 2 wordt toegevoegd: Vermeld wordt hoe bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening behoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed.

L. Aan onderdeel a van artikel 392 lid 1 wordt toegevoegd: of een mededeling waarom deze ontbreekt.

Lid 2 vervalt; het laatste lid wordt lid 2.

In lid 3 wordt na het woord «vereniging» toegevoegd: , coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij.

M. In artikel 393 lid 6 wordt «tenzij artikel 392 lid 2 toepassing heeft gevonden» vervangen door: tenzij onder de overige gegevens een wettige grond wordt medegedeeld waarom de verklaring ontbreekt.

N. In artikel 394 lid 2 komen de woorden «Is de jaarrekening niet binnen zeven maanden na afloop van het boekjaar» te luiden: Is de jaarrekening niet binnen twee maanden na afloop van de voor het opmaken voorgeschreven termijn.

Aan artikel 394 lid 2 wordt toegevoegd:

Binnen twee maanden na gerechtelijke vernietiging van een jaarrekening moet de rechtspersoon een afschrift van de in de uitspraak opgenomen bevelen met betrekking tot de jaarrekening neerleggen ten kantore van het handelsregister, met vermelding van de uitspraak.

Artikel 394 lid 3 komt te luiden:

3. Uiterlijk dertien maanden na afloop van het boekjaar moet de rechtspersoon de jaarrekening op de in lid 1 voorgeschreven wijze openbaar hebben gemaakt.

In artikel 394 lid 4 wordt in de eerste zin na «taal» ingevoegd: «of in het Nederlands».

O. In de artikelen 396, lid 1 onderdeel a, en 397, lid 1 onderdeel a, vervalt «, verminderd met de som van de herwaarderingsreserve en de reserve deelnemingen voor zover deze ten minste moeten worden aangehouden ingevolge de artikelen 390 en 389,» en wordt na «bedraagt»

ingevoegd «, op de grondslag van verkrijgings- en vervaardigingsprijs,».

Lid 2 van deze artikelen komt te luiden:

2. Voor de toepassing van lid 1 worden meegeteld de waarde van de activa, de netto-omzet en het getal der werknemers van groepsmaatschappijen, die in de consolidatie zouden moeten worden betrokken als de rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening zou moeten opmaken. Dit geldt niet, indien de rechtspersoon artikel 408 toepast.

P. De aanhef van artikel 396 lid 1 komt te luiden:

De leden 3 tot en met 8 gelden voor een rechtspersoon die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, heeft voldaan aan twee of drie van de volgende vereisten.

Artikel 396 lid 3 komt te luiden:

3. Van de ingevolge afdeling 3 voorgeschreven opgaven behoeft geen andere te worden gedaan dan voorgeschreven in de artikelen 364, 373, 375 lid 3 en 376, alsmede, zonder uitsplitsing naar soort schuld of vordering, in de artikelen 370 lid 2 en 375 lid 2 en de opgave van het ingehouden deel van het resultaat.

Voor de tekst van artikel 396 lid 5 wordt gevoegd:

Het in artikel 378 lid 1 genoemde overzicht wordt slechts gegeven voor de herwaarderingsreserve, behoudens de tweede zin van artikel 378 lid 3; opgegeven worden het aantal geplaatste aandelen en het bedrag per soort, aantal en bedrag van de in het boekjaar uitgegeven aandelen en van de aandelen en certificaten daarvan die de rechtspersoon of een dochtermaatschappij voor eigen rekening houdt.

Artikel 396 lid 8 vervalt. Een nieuw lid wordt toegevoegd, luidende:

8. Indien de rechtspersoon geen winst beoogt, behoeft hij artikel 394 niet toe te passen, mits hij

a. de in lid 7 bedoelde stukken aan schuldeisers en houders van aandelen in zijn kapitaal of van certificaten daarvan op hun verzoek onmiddellijk kosteloos toezendt of ten kantore van de rechtspersoon ter inzage geeft; en

b. ten kantore van het handelsregister een verklaring van een openbare accountant heeft neergelegd, inhoudende dat de rechtspersoon in het boekjaar geen werkzaamheden heeft verricht buiten de doelomschrijving en dat dit artikel op hem van toepassing is.

Q. De aanhef van artikel 397 lid 1 komt te luiden:

Behoudens artikel 396 gelden de leden 3, 4, 5 en 6 voor een rechtspersoon die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, heeft voldaan aan twee of drie van de volgende vereisten:

In artikel 397 lid 5, eerste zin, wordt «genoemde posten» gewijzigd in: «voorgeschreven opgaven»; in deze zin wordt «365 lid 1 onder e en lid 3» vervangen door «365 lid 1 onder d» en vervalt «371 lid 1 onder a,». Aan deze zin wordt toegevoegd «en de overlopende posten». De tweede zin van dat lid vervalt. Aan het lid wordt toegevoegd: De openbaar te maken winst- en verliesrekening en de toelichting mogen worden beperkt overeenkomstig lid 3 en lid 4.

In artikel 397 lid 6 wordt «onder f» gewijzigd in: , onderdelen e en f, en lid 3.

Artikel 397 lid 7 vervalt.

R. Artikel 398 komt te luiden:

Artikel 398

1. Artikel 396 of artikel 397 geldt voor het eerste en tweede boekjaar

ook voor een rechtspersoon die op de balansdatum van het eerste boekjaar aan de desbetreffende vereisten heeft voldaan.

2. Artikel 396 leden 3 tot en met 7 en artikel 397 leden 3 tot en met 6 zijn van toepassing voor zover de algemene vergadering uiterlijk zes maanden na het begin van het boekjaar niet anders heeft besloten.

3. De artikelen 396 en 397 zijn niet van toepassing op een rechtspersoon waarvoor artikel 399 of artikel 400 geldt.

4. Bij algemene maatregel van bestuur worden de in artikel 396 lid 1 en artikel 397 lid 1 genoemde bedragen verlaagd, indien het recht van de Europese Gemeenschappen daartoe verplicht, en kunnen zij worden verhoogd, voor zover geoorloofd, telkens tot een veelvoud van een half miljoen gulden.

S. In artikel 400 lid 4 wordt telkens «groepsjaarrekening» vervangen door: geconsolideerde jaarrekening.

T. In de tweede zin van artikel 402 wordt «groepsjaarrekening» vervangen door: geconsolideerde jaarrekening.

U. In artikel 409 komt onderdeel a te luiden:

a. in die rechtspersoon of vennootschap een of meer in de consolidatie opgenomen maatschappijen krachtens een regeling tot samenwerking met andere aandeelhouders, leden of vennoten samen de rechten of bevoegdheden kunnen uitoefenen als bedoeld in artikel 24a, lid 1; en

V. In lid 5 van artikel 410 komt het zinsdeel na het woord «vermeld» te luiden: ; afzonderlijk worden de in de eerste zin van artikel 382 bedoelde gegevens vermeld voor het geheel van de naar evenredigheid in de consolidatie betrokken maatschappijen.

ARTIKEL II

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt voorts als volgt gewijzigd:

A. Na artikel 14 wordt een nieuw artikel 14a ingevoegd, dat luidt:

Artikel 14a

Het boekjaar van een rechtspersoon is het kalenderjaar, indien in de statuten geen ander boekjaar is aangewezen.

AA. Artikel 24c lid 2, onder a komt te luiden:

a. daarin als vennoot jegens schuldeisers volledig aansprakelijk is voor de schulden; of

AB. In artikel 48 lid 4 komt de tweede zin te luiden: Het bestuur is verplicht de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te vertonen, en inzage van de boeken en bescheiden van de vereniging te geven.

B. Artikel 49 vervalt.

C. De eerste twee zinnen van artikel 58 lid 1 komen te luiden: Jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het bestuur een

jaarrekening op en legt het deze voor de leden ter inzage ten kantore van de rechtspersoon. Binnen deze termijn legt het bestuur ook het jaarverslag ter inzage, tenzij artikel 403 voor de rechtspersoon geldt. De jaarrekening wordt vastgesteld door de algemene vergadering die het bestuur uiterlijk een maand na afloop van de termijn doet houden.

D. In artikel 61, onderdeel d komt «vereniging» te luiden: coöperatie.

E. De aanduiding «Afdeling 2» boven artikel 63a volgens de Wet van 16 juni 1988 tot invoering van de structuurregeling voor grote coöperaties en voor onderlinge waarborgmaatschappijen (Stb. 1988, 305) wordt niet vet gedrukt.

F. In de artikelen 72 lid 1, onderdeel e, en 94a lid 3, onderdeel b, komt «titel 8» te luiden: titel 9.

G. In de eerste zin van de artikelen 101 lid 1 en 210 lid 1 wordt het zinsdeel na de laatste komma vervangen door: maakt het bestuur een jaarrekening op en legt het deze voor de aandeelhouders ter inzage ten kantore van de vennootschap.

H. In de artikelen 116 en 226 wordt «in een andere gemeente» vervangen door: elders.

I. Aan het slot van de artikelen 118 lid 7 en 228 lid 6 wordt de volgende zin toegevoegd: De vennootschap of een dochtermaatschappij daarvan kan geen stem uitbrengen voor een aandeel waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.

J. In artikel 312 lid 3 komen de woorden «coöperatieve verenigingen» te luiden: coöperaties.

ARTIKEL III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 999, eerste lid, wordt «Titel 8» gewijzigd in: titel 9.

B. 1. Aan het eerste lid van artikel 1001 wordt de volgende zin toegevoegd: Ter zake van tekortkomingen die niet uit de stukken blijken, eindigt de termijn twee maanden na de dag waarop de belanghebbende daarvan in redelijkheid niet meer onkundig kon zijn, maar uiterlijk twee jaar na verloop van de termijn ingevolge de vorige zinnen.

2. De tweede zin van het zesde en zevende lid van artikel 1001 vervalt.

C. Van artikel 1002 vervallen het vijfde en zesde lid.

ARTIKEL IV

In artikel 1 onder 4 van de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K258) vervalt in de opsomming van artikelen van boek 2 (Rechtspersonen) van het Burgerlijk Wetboek: «58, eerste lid, eerste en tweede zin,», «vierde lid en» na «94c,», «101, 102,» en «210, 212,»; na «394» wordt ingevoegd: , derde lid,.

ARTIKEL IVA

In artikel 31a, derde lid, tweede zin, en vierde lid, tweede zin, van de Wet op de ondernemingsraden (Stb. 1979, 449) komt het woord «groepsjaarrekening» te luiden: geconsolideerde jaarrekening.

ARTIKEL IVB

In artikel 11, tweede lid, van de Wet op het Bezitvormingsfonds (Stb. 1971, 418) komen de woorden «coöperatieve vereniging» te luiden: coöperatie.

ARTIKEL IVC

In artikel 875f, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt telkens na «vereniging» ingevoegd: of coöperatie.

ARTIKEL IVD

In artikel 5.10.1.5. lid 3 van Boek 5 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, zoals vastgesteld bij de Wet van 9 mei 1980, Stb. 430 wordt telkens na «vereniging» ingevoegd: of coöperatie.

ARTIKEL V

Tenzij het in de statuten aangewezen boekjaar afwijkt van het kalenderjaar, eindigt het boekjaar van een rechtspersoon dat ten tijde van het in werking treden van deze wet loopt, uiterlijk op 31 december, 24 uur, op of eerstvolgend na het tijdstip waarop sedert de aanvang een jaar is verstreken. Eindigt dit boekjaar eerder, dan eindigt het volgende boekjaar op 31 december, 24 uur, een jaar later.

ARTIKEL VI

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.
2. Zij mag worden toegepast in jaarrekeningen over een voordien verstreken boekjaar.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,